

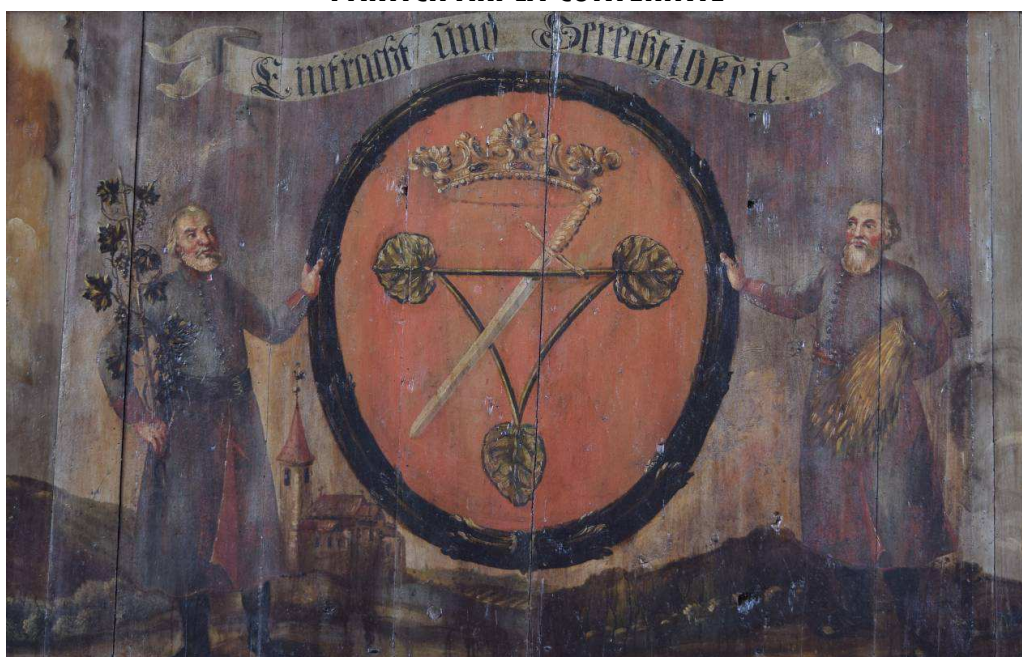
Transgresarea prescripțiilor bisericii: practici religioase în Transilvania medievală târzie și modernă timpurie

(Proiect PN-II-ID-PCE-2011-3-0359)

NEWSLETTER

2016

ACTIVITĂȚI PARTICIPĂRI LA CONFERINTE

Ruși (jud. Sibiu), biserica evanghelică. Stema localității pictată pe tribuna vestică.

Între obiectivele principale ale Proiectului din anul 2016 s-a aflat diseminarea rezultatelor cercetării. Acest obiectiv a fost realizat prin participarea tuturor membrilor echipei la conferințe naționale și internaționale. Astfel, Ovidiu Ghitta a participat la conferința internațională *The First International "Epaminonda Lucaciu" History Symposium: Historical Stages and Moments of Romanian Greek-Catholic Church in North America* care a avut loc la Cleveland, Ohio (SUA) în perioada 12-14 mai 2016 cu lucrarea „The Teachings of Bishop Petru Pavel Aaron to His Clergy” și la o conferință națională *Violență, societate și modernizare în spațiul românesc (sec. XVI-XX) Marele război, sfârșitul modernității?* organizată de Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca în

perioada 2-3 iunie 2016 cu lucrarea „Despre lege și fărădelege într-o epistolă a lui Petru Pavel Aaron”

Ovidiu Ghitta la Conferința din Cleveland SUA

Mária Lupescu-Makó a participat la conferința internațională *Domonkos szentek és szent helyek* organizată de *Institutul de Religie și Teologie al Filialei Teritoriale a Academiei Maghiare de Științe din Debrecen și Plebania Dominicană Sfântul Ladislau din Debrecen*, Debrecen, Ungaria în 20 mai 2016 cu lucrarea *Domonkosok a középkori Erdélyben* (Dominicani în Transilvania medievală). Mária Lupescu-Makó a mai participat la conferința internațională *Les couvents mendiants dans l'économie du sacré en Europe centrale (v.1220-v.1550)*, organizată de Universitatea Rennes 2 în cadrul programelor de cercetare CERHIO CNRS UMR 6258 și MARGEC al Agenției Naționale de Cercetare din Franța, Rennes, Franța în 2-3 iunie 2016 cu lucrarea "Pro memoria futurorum." *Piety and Remembrance of the Transylvanian Testators in the Late Middle Ages*. Activitățile ancorate în cercetarea proiectului vor fi continuate de Mária Lupescu-Makó care va participa la o conferință locală, *Jakó Zsigmond centenáriumi megemlékezés* (Comemorare centenară Zsigmond Jakó), organizată de Societatea Muzeului Ardelean, Cluj, România în 13 octombrie 2016 cu prelegerea *Jakó Zsigmond, a történetudós* (Istoricul Zsigmond Jakó). Mária Lupescu-Makó va participa la conferința națională *Emlékezet és felejtés* (Memorie și uitare), organizată de Societatea Bolyai și UBB, Cluj, România în 21-22 octombrie 2016 cu prelegerea „Pro memoria perpetua.” *Az emlékezés stratégiái a késő középkori Erdélyben* (Pro memoria perpetua. Strategii de comemorare în Transilvania medievală), din nou o cercetare ancorată în tema proiectului. În fine, Mária Lupescu-Makó va participa la o conferință internațională, *Domonkosok – Történelem és történetiség között* (Dominicani – Între istorie și istorisire), organizată de *Institutul de Religie și Teologie a Academiei Maghiare de Științe și Provincia Maghiară a Ordinului Dominican*, Székesfehérvár, Ungaria în 2-3 noiembrie 2016 cu prelegerea "Benedek Erdély első domonkos püspöke" (Benedict, primul episcop dominican al Transilvaniei). Cercetătoarea va mai participa la o conferință internațională în a cărei organizare a fost implicată: *Cluj-Napoca/Kolozsvár/Klausenburg – 700*, organizată de Facultatea de Istorie a Universității Babeș-Bolyai, Universitatea Sapientia, Societatea Muzeului Ardelean, Cluj-Napoca, România în 10-13 noiembrie, cu prelegerea „Az üdvözülés útjai – Koldulórendi

konfraternitások Kolozsváron” (Căile mântuirii – Confraternități mendicante la Cluj).

Carmen Florea a participat la o conferință internațională *La missione di Giovanni da Capestrano e il processo di Europe Making nel quattrocento: lo stato dell'arte nella storia e nella storiografia nell'Europa danubiana e balcanica*, organizată de Universitatea de Studii din Macerata (Macerata -Italia, 25 noiembrie 2015), cu lucrarea „St. John of Capistran's Mission to Transylvania: a Historiographic Perspective”.

Ciprian Firea a participat la conferința națională *Locuri ale memoriei în spațiul urban* care a avut loc la Bistrița în perioada 3-4 iunie 2016 cu lucrarea „Bisericile urbane medievale din Transilvania și memoria donatorilor. Studiu asupra mărturiilor vizuale și documentare”. Ciprian Firea a participat și la conferința națională *Zilele Academice Clujene 2016. Simpozionul Național de Istoria Artei Medievale și Premoderne* care a avut loc la Cluj Napoca în 19 mai 2016 cu lucrarea „Breasla pictorilor din Bistrița la sfârșitul evului mediu și un statut nou descoperit”.

Maria Crăciun, directorul proiectului a participat la conferința internațională *Sixteenth Century Society Conference*, care a avut loc la Bruges, Belgia în perioada 18-20 august 2016 cu lucrarea „From Sacred to Ritual Space: The Transformation of the Chancel in Transylvanian Lutheran Churches of the Early Modern Period”. Maria Crăciun a mai participat și la conferința internațională *Reformation Studies Colloquium 2016*, care a avut loc la Universitatea din Newcastle, Marea Britanie în perioada 14-16 septembrie 2016 cu lucrarea „Lutheran Retables and Confessional Iconographic Programmes in Early Modern Transylvania”.

Mária Lupescu-Makó la Conferința de la Debrecen (mai 2016)

FIELDTRIPS:

În 30 august- 1 septembrie 2016 Maria Crăciun și Ciprian Firea au efectuat o cercetare de teren la obiective din următoarele localități : Beia, Boarta, Brădeni, Bunești, Buzd, Cloașterf, Daia, Homorod, Mediaș, Rupea, Ruși, Saschiz, Seleş și Sibiu

Biserica fortificată din Seleş (jud. Mureș)

Localitatea Saschiz (jud. Mureș) cu biserica fortificată monument UNESCO

Retablul din Boarta (jud. Sibiu).

Biserica evanghelică din Bunești (jud. Brașov). Apostolul Matei

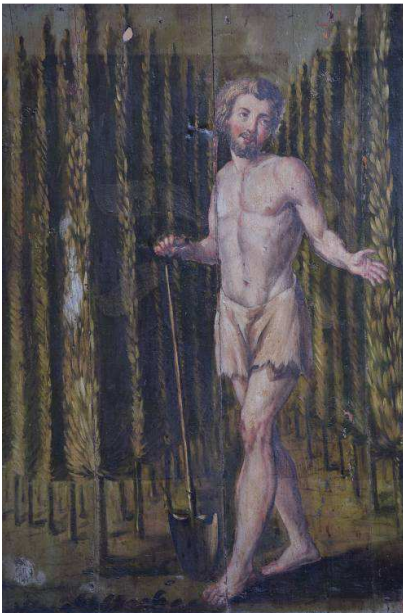
Publicații ale Proiectului de Cercetare

În egală măsură, colectivul de cercetare a avut ca scop publicarea unor studii și articole în reviste de specialitate și în volume colective la edituri prestigioase. Astfel, Ovidiu Ghitta a publicat studiul „Egy szabálytalan összeírás Simon tományi görögkatolikus lelkész összeírása 1773-ból” în revista *Történelmi Szemle*, 1/ 2016: 127-148.

Maria Crăciun a publicat ‘Unitarian Parish Churches in Early Modern Transylvania’ în Andrew Spicer (ed.), *Parish Churches in Early Modern Europe* (Farnham: Ashgate, 2015), pp. 199-242.; ‘Transylvanian Lutheran Liturgical Practices in Comparative European Perspective’ în Irene Dingel, Ute Lotz-Heumann (eds), *Entfaltung und zeitgenössische Wirkung der Reformation im europäischen Kontext / Dissemination and Contemporary Impact of the Reformation in a European Context* (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 2015), pp. 345-375 și ‘Visual Cultures’ în Howard Louthan, Graeme Murdock (eds), *A Companion to the Reformation in Central Europe* (Leiden/Boston: Brill, 2015), pp. 412-450 (în colaborare cu Grazina Jurkowlanec).

Probabil cel mai substanțial rezultat al proiectului îl reprezintă monografiile și volumele colective publicate de membrii echipei de cercetare. Astfel, Maria Crăciun a publicat *Reformarea imaginii: artă, pietate și identitate în Transilvania epocii moderne timpurii (secolele XVI-XVII)* (Cluj Napoca: Editura Mega, 2016 în timp ce Ciprian Firea a redactat *Polipticele medievale din Transilvania: artă, liturghie, patronaj* (Cluj Napoca: Editura Mega, 2016). Măria Lupescu-Makó a editat împreună cu Veronka Dáné și Gábor Sipos un volum intitulat *Testimonio Litterarum. Tanulmányok Jakó Zsigmond tiszteletére* (Kolozsvár, Erdélyi Múzeum-Egyesület, 2016). Autoarea a publicat un studiu în acest volum: *Domonkos könyvkultúra Erdélyben* p. 233–250.

Diseminarea internațională a rezultatelor proiectului este asigurată și de articolele predate spre publicare de diverși membri ai echipei de cercetare. De exemplu, Măria Lupescu-Makó a predat un studiu intitulat “Domonkosok a középkori Erdélyben” care urmează să fie publicat în volumul coordonat de Havas Gyöngyi, *Domonkos szentek és szent helyek* volum care va apărea la editura Universității din Debrecen. Măria Lupescu-Makó a mai predat un articol, “Pro memoria futurorum. Piety and Remembrance of the Transylvanian Testators in the Late Middle Ages” pentru publicare în volumul coordonat de Marie-Madeleine de Cevins și Ludovic Viallet, volum care va apărea la editura Universității din Rennes. Apariția ambelor volume este anunțată pentru anul 2016.

Biserica evanghelică din Ruși (jud. Sibiu).
Pictura tribunei: Adam

Biserica evanghelică din Daia (jud. Sibiu). Interior